[2024] 10 S.C.R. 920 : 2024 INSC 777

ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ନନ୍ଦ

ବନାମ

ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱାଇଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

(ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 11100/2024)

15 ଅକ୍ଟୋବର 2024

[ଜେ.କେ. ମାହେଶ୍ୱରୀ ଏବଂ ରାଜେଶ ବିନ୍ଦଲ, *ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରସଙ୍ଗ

ଆବେଦନକାରୀ-ଦାବିଦାର, ଯଦି କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

ମୁଖ୍ୟ ସାରଭୂତ †

ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି - କ୍ଷତିପୂରଣ - କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବୃଦ୍ଧି - ଏକ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଆହତ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀ-ଦାବିଦାର 100% କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତା ସହିତ ମାନସିକ ଭାବରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇଗଲେ - ₹ 20,60,385/ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ - ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ₹ 30,99,873 କୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଆପତ୍ତି :

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : କ୍ଷତିପୂରଣର ଗଣନା ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଆୟ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ - ତେବେ, ନିମ୍ନ ନ୍ୟାୟାଳୟମାନେ ଦୁର୍ଘଟଣାର 2 ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଭୁଲ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଆୟକୁ ₹ 1,62,420/- ଟଙ୍କା ଆକଳନ କରିଥିଲେ - ନଥିରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆୟ ପ୍ରଗତିଶୀଳ, ବାର୍ଷିକ ଆୟ ₹ 2,00,000/- - ଭବିଷ୍ୟତର ସମ୍ଭାବନା ହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ହକଦାର, ଯେହେତୁ ଦୁର୍ଘଟଣା ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ 32 ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା, ସେ 40 ପ୍ରତିଶତ ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ଭାବନା ପାଇଁ ହକଦାର - ଆହୁରି, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତର ପରିଚାରକ ଭାର, ବିବାହ ସମ୍ଭାବନା ହରାଇବା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ 60 ପ୍ରତିଶତ ଅକ୍ଷମତା ସହିତ ମାନସିକ ଭାବରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲେ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ 100% କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖଭୋଗ କାରଣରୁ ମଧ୍ୟ ₹ 1,00,000/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସଂଶୋଧିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ 6 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ହାରରେ 52,31,000/-ଟଙ୍କାର ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14, 14.1, 14.3, 18, 19, 22]

ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି - କ୍ଷତିପୂରଣ - ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା - ଅନୁମୋଦନ ଯୋଗ୍ୟତା - ବୀମା କମ୍ପାନୀର ଆବେଦନ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ₹ 30,00,000-/ ଟଙ୍କା

---

* ଲେଖକ

କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଆଉ କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ :

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଗଲା : ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଗଲା - ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ଯାହା ଦାବି କରାଯାଇଛି ସେହି ପରିମାଣଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ, ଯଦି ଏହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ - ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକଳନ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ - ଦାବିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆନୁମାନିକ ହିସାବ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ନୁହେଁ । [ଅନୁଚ୍ଛେଦ 20]

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଧି ଉଦ୍ଧୃତ କରାଗଲା

ସାରଲା ବର୍ମା (ଶ୍ରୀମତୀ) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ପରିବହନ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ **(2009) 5 SCR 1098 : (2009) 6 SCC 121 : 2009 INSC 506 ;** ଜାତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ ପ୍ରଣୟ ସେଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ **[2017] 13 SCR 100 : (2017) 16 SCC 680 : 2017 INSC 1068 ;** ମୀନା ଦେବୀ ବନାମ ନୁନୁ ଚାନ୍ଦ ମାହତୋ **[2022] 18 SCR 449 : (2023) 1 SCC 204 : 2022 INSC 1080 - କୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଛି ।**

ଅଧିନିୟମଗୁଡିକର ତାଲିକା

ମୋଟର ଯାନ ଅଧିନିୟମ, 1988 ; ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା, 1860 ।

ମୁଖ୍ୟ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା

ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା; ବୀମା କମ୍ପାନୀ; କ୍ଷତିପୂରଣ; କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି; ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ; ମସ୍ତିଷ୍କ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର; ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଘାତ; ମାନସିକ ଅସ୍ଥିର; 100% କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତା; ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ; ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ଭାବନା; ଭବିଷ୍ୟତ ପରିଚାରକ ଦେୟ; ବିବାହ ସମ୍ଭାବନା ହରାଇବା; ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖଭୋଗ; ଆନୁମାନିକ ହିସାବ; ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣ; ବାର୍ଷିକ ଆୟ; ବର୍ଦ୍ଧିତ ଆୟ ।

ମାମଲାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : MACA No. 256 of 2019ରେ କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 24.08.2022 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 11100/2024

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥିତି

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଚିତ୍ତ ରଞ୍ଜନ ମିଶ୍ର, ଅବିନାଶ କୁମାର ଜୈନ, ଶକ୍ତି କାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ ଅଧିବକ୍ତାଗଣ ।

ଅମିତ କୁମାର ସିଂହ, ସୁଶ୍ରୀ କେ ଏନାଟୋଲି ସେମା, ସୁଶ୍ରୀ ଚୁବାଲେମଲା ଚାଙ୍ଗ, ପ୍ରାଙ୍ଗ ନିଉମାଇ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଅଧିବକ୍ତାଗଣ ।

ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ/ଆଦେଶ

ରାୟ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ରାଜେଶ ବିନ୍ଦଲ

1. ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

2. ଏକ ମୋଟର ଯାନ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଆହତ ହୋଇଥିବା ଦାବିଦାର କ୍ଷତିପୂରଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ[1]ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ[2] ଦ୍ୱାରା ସେ ଦୁଃଖିତ ।

3. ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ତା 16.01.2014 ରିଖରେ ଚାରି ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଭେରିଟୋ ଭାଇବ୍ କାର ଯାହାର ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା OD-05-D-9596ରେ ବସି ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁରରୁ କଟକ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 1ଟା 30 ମିନିଟରେ, ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଯାଉଥିବା ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା OD-14-A-1774 ଥିବା ନିୟମ ଉଲ୍ଲଘଂନ କରୁଥିବା ବସ୍ NH-55ରେ, CPP ଛକ ନିକଟ, ନାଲ୍କୋ, ଅନୁଗୁଳ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଉକ୍ତ କାରକୁ ଧକ୍କା ଦେଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ କାରରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଗୁରୁତର ଆହତ ହୋଇଥିଲେ । ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ରଞ୍ଜନ ରାଉତ୍, ତା 31.05.2017 ରିଖରେ ଆହତ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ । IPC[3]ର ଧାରା 279, 337 ଏବଂ 338 ଅନୁଯାୟୀ ନିୟମ ଉଲ୍ଲଘଂନ କରିଥିବା ବସର ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ବିରୋଧରେ P.S. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 7/2014 ଥିବା ଏକ ପୋଲିସ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା । କାରରେ ଥିବା ତିନି ଜଣ ଆହତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ମୃତକ ରଞ୍ଜନ ରାଉତଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦାବିର ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହା କଟକର 2ୟ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ତଥା 3ୟ ମୋଟର ଦୁର୍ଘଟଣା ଦାବି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ 30,00,000/- ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି କରି ଆବେଦନ[4] ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସମସ୍ତ ଦାବି ସେହି ସମାନ ଦୁର୍ଘଟଣାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମସ୍ତ ଦାବିର ଆବେଦନକୁ ଏକତ୍ର କରି ଏକ ସାମୂହିକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ[5] ଦ୍ୱାରା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

---

[1] କଟକ ସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ

[2] MACA ସଂଖ୍ୟା 256/2019 ରେ ତାରିଖ 24.08.2022

[3] ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତା

[4] MAC ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 176/2014

[5] ତାରିଖ 15.01.2019

4. ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଉକ୍ତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜଣାପଡିଛି ଯେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଇନ ଉଲ୍ଲଘଂନ କରିଥିବା ବସ୍ ର ପଞ୍ଜୀକୃତ ମାଲିକ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ, ତେଣୁ ଏକ ତରଫା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବୀମା କମ୍ପାନୀ[6] ଏହି ଦାବି ଆବେଦନକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ:

> "(i) ଦାବି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ପୋଷଣୀୟ କି ?
>
> (ii) ପଞ୍ଜୀକରଣ ସଂଖ୍ୟା OD-14-A-1774 ଥିବା ଆଇନ ଉଲ୍ଲଘଂନ କରିଥିବା ଯାନର ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ବେପରୁଆ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଅବହେଳା ଯୋଗୁଁ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା କି ଏବଂ ସେହି ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ମୃତକ ଯଥା ରଞ୍ଜନ ରାଉତ୍ ଆହତ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀ ଯଥା ଦୀପ୍ତି ରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ସନ୍ତୋଷ ବରାଳ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ନନ୍ଦ ଆହତ ହୋଇଥିଲେ କି ?
>
> (iii) ଆବେଦନକାରୀମାନେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି ଏବଂ ଯଦି ହଁ, ତେବେ ଏହାର ପରିମାଣ କେତେ ହେବ ?
>
> (iv) ଉଭୟ ଅପର ପକ୍ଷଗୁଡିକ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବାକୁ ଉତ୍ତରଦାୟୀ କି? ଏବଂ
>
> (v) ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ରିଲିଫ୍/ଗୁଡ଼ିକ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ?

5. ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା (ii) ଦାବିଦାରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । କ୍ଷତିପୂରଣର ଅଧିକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦାବି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଅନୁଚ୍ଛେଦ '13' ଅନୁଯାୟୀ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା, ଯାହା ଗୁରୁତର ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । ଦାବିଦାରଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଅନୁଗୁଳ ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଗୁରୁତର ଅବସ୍ଥା ହେତୁ ତାଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କଟକର ଅଶ୍ୱିନୀ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ 16.01.2014 ରୁ 11.02.2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ସମୟରେ ତାଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଏକ ବଡ଼ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ହୋଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଆ ତାଙ୍କ ବିବୃତ୍ତିରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଦୁର୍ଘଟଣା କାରଣରୁ ତାଙ୍କ ପୁଅ (ଆବେଦନକାରୀ) ମାନସିକ ଭାବେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲେ । ସେ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ଅଛନ୍ତି ।

5.1 ଆବେଦନକାରୀ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ପରେ 17.06.2014, 15.09.2014 ଏବଂ 25.07.2015 ରେ ତାଙ୍କର ଫଲୋ ଅପ୍ ପାଇଁ ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଆ ତାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ₹ 15,00,000/- ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଜାରି ରହିଛି । ତେବେ, ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପିତ ମୋଟ ବିଲ୍ ଥିଲା ₹ 3,31,153/- ।

---

[6] ଜାତୀୟ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍

ଉପରୋକ୍ତ ରାଶି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଶ୍ୱିନୀ ହସ୍ପିଟାଲର ରେକର୍ଡ କିପରଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଡକାଯାଇଥିଲା, ଯିଏ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଡାକ୍ତରୀ ରେକର୍ଡକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ C6 ଏବଂ T4 କଶେରୁକାରେ ଗୁରୁତର ଆଘାତ ଲାଗିଥିଲା । ସେ ମେଡିକାଲ ବିଲ୍ ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

6. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମୟରେ ସେ ପଦ୍ମା ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ପ୍ରାଇଭେଟ ଲିମିଟେଡରେ ଶାଖା ପରିଚାଳକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ମାସିକ, ₹ 22,000/- ବେତନ ପାଉଥିଲେ । ତେବେ, ଆବେଦନକାରୀ(Ext. 15)[7]ଙ୍କ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଆକଳନ ବର୍ଷ 2011-12 ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ଆୟକୁ ₹ 1,62,420/- ରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଅକ୍ଷମତା ଆକଳନ ଜିଲ୍ଲା ମେଡ଼ିକାଲ ବୋର୍ଡ, ଜଗତସିଂହପୁର (Ext. 13)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ 60 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅକ୍ଷମ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଟିପ୍ପଣୀ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅକ୍ଷମତାର ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଦୁର୍ଘଟଣାର 2 ବର୍ଷ ପରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, ଅକ୍ଷମତା ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା । ଏହା ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 60 ପ୍ରତିଶତ ଅକ୍ଷମତା ହେତୁ, ତାଙ୍କର ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଘାତ ହେତୁ ସେ 100% କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତା ଭୋଗିଥିଲେ । ତେବେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅକ୍ଷମତା ଏବଂ ଆୟ ଉପାର୍ଜନ କ୍ଷମତାରେ କ୍ଷତିର ଆକଳନ କେବଳ 60 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରିଥିଲେ ।

7. ଦୁର୍ଘଟଣା ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ ପାଖାପାଖି 32 ବର୍ଷ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ 31 ରୁ 35 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ତେଣୁ କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଗୁଣକ 16 ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସରଲା ବର୍ମା (ଶ୍ରୀମତୀ) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଦିଲ୍ଲୀ ପରିବହନ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ[8] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

8. କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, 60% ଅକ୍ଷମତାରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଭବିଷ୍ୟତର ଆୟର କ୍ଷତି ବ୍ୟତୀତ, ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖ ଭୋଗ, ଏବଂ ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକର କ୍ଷତି ପାଇଁ 50,000/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତର ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ₹ 1,00,000/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ବିଷୟ	ପରିମାଣ (₹ ରେ)
ଭବିଷ୍ୟତର ଆୟର କ୍ଷତି (₹ 1,62,420 x 16 x 60/100)	15,59,232/-
ଔଷଧର ମୂଲ୍ୟ ସମେତ ଅତୀତର ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ,	3,51,153/-

[7] ଅନବଧାନ ଭାବରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶ Ext. 16 ଭାବରେ ଲିପିବଦ୍ଧ

[8] [2009] 5 SCR 1098 : (2009) 6 SCC 121 : 2009 INSC 506

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ପରିଚାରକ	
ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଦୁଃଖ ଭୋଗ ଏବଂ ସୁବିଧା ହରାଇବା	50,000/-
ଭବିଷ୍ୟତର ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ	1,00,000/-
ମୋଟ	**20,60,385/-**

ବାର୍ଷିକ 6 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ

9. ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଉକ୍ତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ତଥା ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ[9] କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା 60 ପ୍ରତିଶତ ତୁଳନାରେ 100% କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ, କାରଣ ଦୃଢ ନ୍ୟୁରୋକଗ୍ନିଟିଭରୁ ଅକ୍ଷମତା 60 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହିପରି ଅକ୍ଷମତାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି 100% ରୋଜଗାର କ୍ଷମତା ହରାଇବା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣକୁ ₹ 20,60,385/- ରୁ ₹ 30,99,873/- କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ ।

ବିଷୟ	କ୍ଷତିପୂରଣ (₹ ରେ)
ଭବିଷ୍ୟତର ଆୟର କ୍ଷତି (1,62,420 x 16 x 100% ଅକ୍ଷମତା)	25,98,720/-
ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ	3,51,153/-
ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖଭୋଗ	50,000/-
ଭବିଷ୍ୟତର ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ	1,00,000/-
ମୋଟ	**30,99,873/-**

ବାର୍ଷିକ 6 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ

10. ବର୍ତ୍ତମାନର SLP ରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆକଳନ କରିବା ସମୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ତଥା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଆୟ ମାସିକ 22,000/- ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ବାର୍ଷିକ ₹ 2,64,000 । ତଥାପି, ବାର୍ଷିକ 1,62,420/-ର ଆୟ ନେଇ କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 2011-12 ଅର୍ଥାତ୍ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2010-11 ସହିତ ଜଡିତ । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଉକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର 2 ବର୍ଷ ପରେ ତା 16.01.2014 ରିଖରେ ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା ।

10.1 ଏହା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଭବିଷ୍ୟତର ସମ୍ଭାବନାର କାରକକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ଉଚିତ କାରଣ ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଆହୁରି, ତାଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତର ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ସ୍ୱରୂପ ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ

[9] ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା MACA No. 256/2019 ଏବଂ ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା MACA No. 350/2021

ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ କାରଣ ତାଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ପଡିବ, ଏବଂ କ୍ଷତିପୂରଣ ଜଣେ ପରିଚାରକଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

10.2 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା, କଷ୍ଟ ଏବଂ ଦୁଃଖଭୋଗ ଏବଂ ସୁବିଧା ହରାଇବା କାରଣରୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ମଧ୍ୟ କମ୍ ଭାବରେ ଅଛି କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ ଆଘାତ କାରଣରୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖ ଭୋଗିବେ ଏବଂ ମସ୍ତିଷ୍କ ଆଘାତ କାରଣରୁ ସାରା ଜୀବନ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଇ ଗତି କରିବେ ।

11. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ବୀମା କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତିପୂରଣର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉଚ୍ଚତର ପାର୍ଶ୍ୱରେ । ବିଶେଷ କରି ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅଧିକ ଉନ୍ନତିର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ 30,00,000 ର ରାଶି ଦାବି କରିଛନ୍ତି, ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି, ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ, ବୀମା କମ୍ପାନୀ କୌଣସି ଆବେଦନକୁ ପସନ୍ଦ କରିନଥିଲା ।

12. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତା ଶୁଣିଲେ ଏବଂ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ।

13. ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 20,60,385 ଟଙ୍କା ରୁ 30,99,873 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା 60 ପ୍ରତିଶତ ତୁଳନାରେ 100% ରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତାକୁ ବିଚାର କରି ଏହା କରାଯାଇଥିଲା ।

14. ଆୟର ଆକଳନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ କ୍ଷତିପୂରଣର ହିସାବ ପାଇଁ ଏକ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଆୟ ଉପରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଆବେଦନକାରୀ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 2010-11 ଏବଂ 2011-12 ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ରେକର୍ଡରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଯଥାକ୍ରମେ 14 ଏବଂ 15 ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ନଥି ଅନୁଯାୟୀ, ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 2010-11 (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2009-10 ହେବ) ପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆୟ 1,65,100/- ଥିଲା । ଆକଳନ ବର୍ଷ 2011-12 ପାଇଁ (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2010-11 ହେବ), ଆୟକୁ ₹ 1,77,400/- ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିରେ ରଖାଯାଇଥିବା ଦରମା ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ-22 ଅନୁଯାୟୀ, ସେ ପଦ୍ମା ଭିତ୍ତିଭୂମି ପାଇଁ ଶାଖା ପରିଚାଳକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଦୁର୍ଘଟଣା ତାରିଖର ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ସେ 22,000 ଟଙ୍କାର ଏକୀକୃତ ଦରମା ପାଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2013-14 ରେ ତା 16.01.2014 ରିଖରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଥିଲା । ଯଦି ଆମେ ବାର୍ଷିକ ଆୟକୁ ₹22,000କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଗଣନା କରିବା, ତେବେ ଏହା ବାର୍ଷିକ ₹ 2,64,000/- ଆସିବ । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ବାର୍ଷିକ ଆୟ ₹ 1,62,420/-ରେ ଆକଳନ କରାଗଲା । ତେବେ, ଉକ୍ତ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଦୁର୍ଘଟଣା ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ପାଖାପାଖି 2 ବର୍ଷ ଏବଂ 9 ମାସର ବ୍ୟବଧାନ ରହିଛି ବୋଲି ବିଚାର କରିବାରେ ଉଭୟ ନିମ୍ନସ୍ଥ ଅଦାଲତ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ନଥିରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଆୟକର ରିଟର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆୟ ପ୍ରଗତିଶୀଳ, ଏକ ସମ୍ଭାବନା ଅଛି ଯେ ସେ ନିଜର ଆୟରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ଛାଡି ଚାକିରିରେ ଯୋଗ ଦେଇଥାଇପାରନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆମ ବିଚାରରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆୟକୁ ବାର୍ଷିକ ₹ 2,00,000/- ଅର୍ଥାତ୍ ମାସିକ ₹16,666.67/- ରେ ନେବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ।

14.1 ଗୁଣକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଦୁର୍ଘଟଣା ତାରିଖରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ 32 ବର୍ଷ ବୋଲି ବିଚାର କରି 16ର ଗୁଣକ ଲାଗୁ କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶରେ ଆମେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ପାଉନାହୁଁ ।

14.2 ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 60 ପ୍ରତିଶତ ତୁଳନାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 100% ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ବୀମା କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆପତ୍ତି ନାହିଁ ।

14.3 ତଥାପି, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଭୟ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାର କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଭବିଷ୍ୟତର ସମ୍ଭାବନା ହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ତେଣୁ, **ନ୍ୟାସନାଲ ଇନସ୍ୟୁରାନ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ଼ ବନାମ ପ୍ରଣୟ ସେଠୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ**[10] ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଆଇନର ଅନୁରୂପ, ଦୁର୍ଘଟଣା ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବୟସ 32 ବର୍ଷ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେ ଭବିଷ୍ୟତରେ 40 ପ୍ରତିଶତ ସମ୍ଭାବନାର ଅଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ।

15. ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ କାରଣରୁ ରାଶି ପ୍ରଦାନର ପ୍ରସଙ୍ଗ ରହିଛି, ଆମେ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ପାଉନାହୁଁ, କାରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବିଲ୍ ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି ।

16. ପରିଚାରକଙ୍କ କ୍ଷତିପୂରଣ ବିଷୟରେ ବିଚାର କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ପରିମାଣର ₹ 10,000/- ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯଦିଓ ଏହି ରାଶି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ସମୟରେ ହୋଇଥିବା ପରିଚାରକ ଦେୟର ମୂଲ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଇପାରେ, କାରଣ ସେ 25 ଦିନ ପାଇଁ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ପରେ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ତଥାପି, ବର୍ତ୍ତମାନ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୋଗିବାକୁ ଥିବା ମାନସିକ ଅକ୍ଷମତାର ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଯିଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ 40 ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ଏବଂ ମା'ଙ୍କ ବୟସ 60 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ , ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ହେବେ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସହାୟକ ଦେୟ ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

17. ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଆ (PW-3)ଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ । ତାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସେମାନେ ମାସିକ 6,000 ଟଙ୍କାରେ ଜଣେ ପରିଚାରକ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ତେବେ, 2016 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 23 ତାରିଖରେ ମା'ଙ୍କୁ ଜେରା କରାଯିବାର ପ୍ରାୟ ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ ସେ ତାଙ୍କ ଚାକିରି ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ଆହୁରି, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତା ଜଣେ ପୂଜକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ମାସିକ ଆୟ ସ୍ୱଳ୍ପ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାଆ ଏବଂ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟମାନେ ତାଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେଉଛନ୍ତି ।

[10] [2017] SCR 100 : (2017) 16 SCC 680 : 2017 INSC 1068

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆମ ମତରେ, ₹ 1,00,000/- ଟଙ୍କାର ଏକ ବଡ଼ ରାଶି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତର ସହାୟକ ଦେୟ କାରଣରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ ।

18. ଉପରୋକ୍ତଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ, ବିବାହ ସମ୍ଭାବନା ହରାଇବା କାରଣରୁ ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଅଟନ୍ତି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟର ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଏହି ଶୀର୍ଷରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନାହିଁ । ଆମ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆଇନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏହି କାରଣରୁ 1,00,000/- ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ।

19. ଆହୁରି, ଆମ ବିଚାରରେ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖଭୋଗ କାରଣରୁ 50,000/- ଟଙ୍କାର କ୍ଷତିପୂରଣ ମଧ୍ୟ କମ୍ ଭାବରେ ଅଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ₹ 1,00,000/- ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯିବା ଯୋଗ୍ୟ । ଏହା ହେଉଛି ଏହି କାରଣ ପାଇଁ ଯେ ଆଘାତ କାରଣରୁ, ଆବେଦନକାରୀ ମାନସିକ ଭାବେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି, 60 ପ୍ରତିଶତ ଅକ୍ଷମ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି, ଯାହା ପ୍ରକୃତରେ 100% କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅକ୍ଷମତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ।

20. ବୀମା କମ୍ପାନୀ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ତର୍କ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ପ୍ରଥମେ 30,00,000/- ଟଙ୍କାର ରାଶି ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେହେତୁ ଏହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତେଣୁ ଆଉ ବୃଦ୍ଧି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଆମେ ଏହି ତର୍କକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆଇନର ଏକ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଅନୁପାତ, ଯେ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣର ପରିମାଣ ଠାରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନୁହେଁ, ଯଦି ଏହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ । ଉଚିତ କ୍ଷତିପୂରଣର ଆକଳନ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଦାବିଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମୋଟାମୋଟି ହିସାବ ଏକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ କିମ୍ବା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ନୁହେଁ । **ମୀନା ଦେବୀ ବନାମ ନୁନୁ ଚାନ୍ଦ ମାହତୋ**[11] ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରିବ ।

21. ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ କାରଣଗୁଡିକ ପାଇଁ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ :

ବିଷୟ	କ୍ଷତିପୂରଣ (₹ ରେ)
ବାର୍ଷିକ ଆୟ	2,00,000
ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ଭାବନା ପରେ ବାର୍ଷିକ ଆୟ 40 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ	2,80,000
ଭବିଷ୍ୟତର ଆୟର କ୍ଷତି (₹ 2,80,000 x 16 x 100% ଅକ୍ଷମତା)	44,80,000

[11] [2022] 18 SCR 449 : (2023) 1 SCC 204 : 2022 INSC 1080

ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ	3,51,153
ଭବିଷ୍ୟତର ପରିଚାରକ ଖର୍ଚ୍ଚ	1,00,000
ବିବାହ ସମ୍ଭାବନା ହରାଇବା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଏବଂ ଦୁଃଖଭୋଗ	1,00,000 1,00,000
ଭବିଷ୍ୟତର ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ	1,00,000
ମୋଟ	**52,31,153**

22. କ୍ଷତିପୂରଣର ମୋଟ ପରିମାଣ ହେଉଛି ₹ 52,31,000/- । ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଦ୍ଧିତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଉପରେ 6 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ସୁଧ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

23. ତଦନୁସାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶର ସଂଶୋଧନ କରିବା ସମୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ବିଚାରାଧୀନ ଅନ୍ତରୀଣ ଆବେଦନ (ଯଦି ଥାଏ)ର ସମାଧାନ ହେଲା ।

ମାମଲାର ଫଳାଫଳ : ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଦିବ୍ୟା ପାଣ୍ଡେଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହେଡ୍ ନୋଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ରଶ୍ମିତା ମୁର୍ମୁ , ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ , କଟକ ।